

Andreas Tallinger Bartholomaeus Gera

**Disputatio Nona De Donatione, Eiusque Speciebus Ex tit. 7. & duobus t. t. seqq.
lib. 2 Instit.**

Witebergae: Lehmann, 1600

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn788067575>

Druck Freier Zugang

R U. jur. 1614.

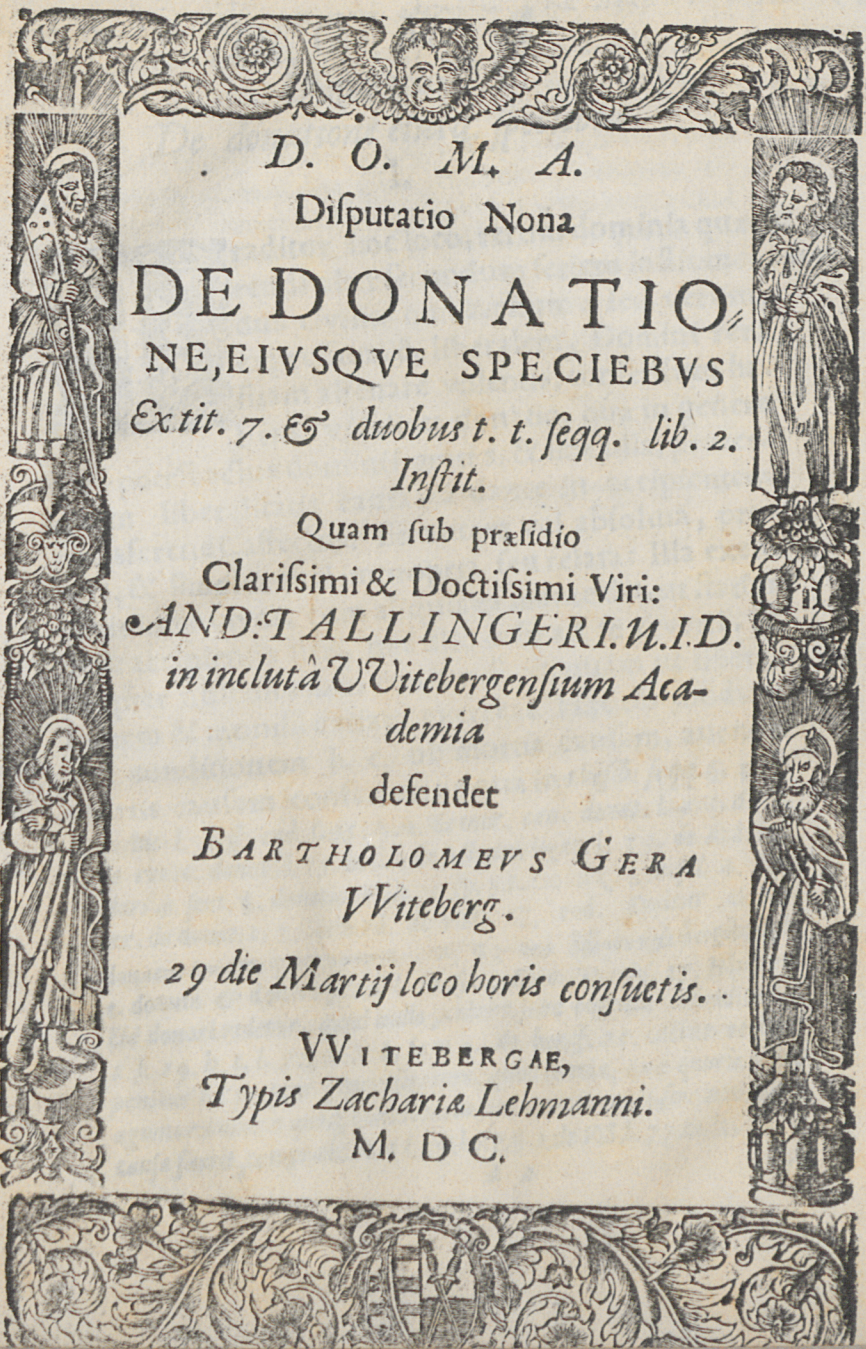
Lippe, Christoph von der. Praes. 1-2

Dorn, Reimar Praes.

D. O. M. A.

Disputatio Nona

DE DONATIONE,
NE, EIVSQUE SPECIEBUS

Ex tit. 7. & duobus t. t. seqq. lib. 2.
Instit.

Quam sub praesidio

Clarissimi & Doctissimi Viri:

AND: TALLINGERI. M. I. D.

in inclusâ Vitebergensium Aca-
demia

defendet

BARTHOLOMEVS GERA
Viteberg.

29 die Martij loco horis consuetis.

VITEBERGAE,
Typis Zachariae Lehmanni.
M. D. C.

1772

D. O. M. N. ...
 Disputatio Nova
 DE P. O. N. A. T. I. O.
 N. E. I. M. P. O. V. E. S. P. E. C. I. B. N. S.
 C. A. M. I. L. I. I. N. I. S. I. T. U. T. I. O. N. I. S.
 C. H. A. R. I. T. A. T. I. C. A. E.
 C. A. M. I. L. I. I. N. I. S. I. T. U. T. I. O. N. I. S.
 C. H. A. R. I. T. A. T. I. C. A. E.
 C. A. M. I. L. I. I. N. I. S. I. T. U. T. I. O. N. I. S.
 C. H. A. R. I. T. A. T. I. C. A. E.
 C. A. M. I. L. I. I. N. I. S. I. T. U. T. I. O. N. I. S.
 C. H. A. R. I. T. A. T. I. C. A. E.

for
 red
 ill
 red

D. O. M. A.

Disputatio IX.

De donatione eiusq; speciebus.

I.

raditur hoc loco, rerum dominia quæ. *Ti. 7. de*
Donat. rendi alter secundum seriem Instit. mo:

us civilis: non tacitum: sed verum,
expressum, & liberalem, Domini rem
suam alienare volentis, consensum ha-
bens: videlicet donatio; quæ in genere
dici potest actus dominii grati s, & sine ulla, præter-
quam liberalitatis causa, à dante in accipientem
transferendi, affectus: Est autem vel absoluta, pro-
pria, & simplex: vel impropria seu relata: Illa exer-
cetur inter vivos, cum aliquis ea mente dat, ut statim
velit accipientis fieri, nec ullo casu ad se reverti, &
propter nullam aliam causam facit, quam ut libera-
litatem & munificentiam exercent. Hac ob modum
vel conditionem h. e. ob mortis causam, aut non

mortis causam confertur: de qua in *thesib: seqq. §. 1. &*
2. hic l. 1. ff. eod. l. 35. §. 2. de mor. cau. donat. l. 4. §. 6. C.
de revoc. donat. l. 18. in fin. de adimen. legat. l. 53. de R. I. Tul.
clar. 4. sent. §. donatio. Vult. 1. Ip. 76. Gomez. 2. resol. 4. Bo-
cer. de donat. c. 1. Sicbard. de rub. C. eod. Dicitur autem,
donatio à dono, quasi uno uerbo, a greco δῶρον ἢ δωρεῖται h.
e. donem & donare per d. l. 35. §. 1. Cuius. 12. obs. 28. Hinc re-
ttè donari videtur, quod nullo penitus iure cogente conceditur l.
8. l. 29. h. t. l. 82. de R. I. Sen: 3. de benef. 21. Actus verbum
aguntur: omnem quoq; donationem sive mortis causa, sive non mort:
causa fuerit, comprehendat l. 19. l. 67. §. 1. de V. S. l. 77. de R. l. l. 1.

A 2

C. b.

contractus sit donatio apparet ex

de donat. d. u. l. 1.

inter inter utrosque

rationib. et realitib.

apparentibus cogitur et

contractus. l. 7.

et si met. d. l. 1.

l. stipulationem t.

l. N. 119. c. 1.

l. 1. s. 1. ubi dicitur. c. de

l. 1. s. c. de script.

70 an. l. 1. p. h. d.

l. 2. de R. D. l. 7.

l. 9. d. c. l. 24.

l. 1. s. 1. verb.

C. h. t. Cont. 1. diff. 12. Cuias 20. obs. 4. Hinc mirantur nonnulli, cur donatio non magis inter naturales & juris gent. acquisitiones, quemadmodum & ipsa traditio, referatur? §. 40. sup. de R. D. Verum esse hoc quoad originem, praesertim si donatio ab ipsa traditione incipiat: respondet Schneid: Quo ad formam vero qua: dat esse rei manere iuris civilis: ut h. lo. & l. 9. ff. ad exhibend. l. 5. C. eod. aliter Wesenb. hic. quod donatio sit causa remota acquirendi, veluti emtio, & qualibet alia causa: non proxima, qua est ipsa traditio d. §. 40. cir. fin. vers. sed siquidem de R. D. §. ult. sup. de usu & habit. Cuias. 10. obs. 28. in fin per l. 4. & S. C. h. t. Aliter Cont. d. lo. & civilem donationem statuit ex eo, quod non ex pacto de donando, sed ex verbali donatione, rei absentis ius quaratur, etiamsi dominium apud donatorem remaneat. Recte tamen a D. Wesenb. d. lo. refutatur per d. §. 40. & seq.

11.

Ex quo tenenda intricata Dd. disputatio: donatio sine contractus an non? Contra Accurs: lul:

Clar: Hipp. Riminald: & alios quamplurimos, quos

prolixè recenset Treutl. thes: 1. de donat: negativam

cum D. Obrecht defendemus. (a) Accurs. hic & l. 9. §. 1. ff. eod. d. §. 40. sup. de R. D. *quomodo contractus*

(a) Ratio, quia is, qui donat. licet agat aliquid, non tamen

contrahit: inde etiam nec obligatur per l. 19. vers. contractum: de

R. S. Nam donator alteri rem statim tradit, & ita meram libe-

ralitatem exercendo (ex eo videlicet quod nihil retrò accipere sed

tantum benefacere cupiat,) totum donationis actum exequitur,

& absolvit: nec alteri in ullo manet obligatus per exp. l. 1. & l.

18. ff. h. t. & l. 3. §. 1. in fin. de O & A. cum e contra contractus

ultra citroq obligationem, quam *Contractus* vocant, pa-

riat: et às improprie dicitur contractus per d. l. 19. vers. contra-

ctum de R. S. ubi Alciat: Imò directò contractui donatio opponi-

tur, & ab eo distinguitur. d. l. 18. & 22. h. t. l. 20. §. 1. l.

46. locati l. 1. §. 1. l. 14. ff. de precar. l. 14. §. 11. ff. de furtis. Qua etiam de causa non inter obligationum & contractuum: sed tantum acquisitionum genera Iustin: referre voluit: quod ordinis

Instit.

Infit ratio, & §. ult. sup. de usu & habit: & §. 4. hic clare
evincit, vide Riminald. l. un. ad rub. Inst. h. t. Nec obstat. l. 17. in prin.
C. de fide instrum. l. pen. C. de prescrip. 30. ann. l. 3. de policit.
neg. l. 7. C. quæ vi metusare caus. N. 119. nec l. 22. 28 ff. h. t. l.
9. l. 22. 35. §. 5. C. eod. & aliæ hinc inde quam plurimæ:
quia donatio non essecti, sed forma essentiali à contractu, qui
præter conventionem negotium aliquo d certum habet, secernen-
da est per l. 7. §. 2. & 4. ff. de pactis Cuias. 2. obs. 15. Bocer. d.
lo. c. 1. n. 4. Goed. ad l. 23. n. 5. de V. S. Don. §. com. 2. Deinde
etiam notandum, quod vocabulum contractus nonnunquam gene-
ralissime, pro quocunq; negotio & conventionem: nonnunquam stri-
ctius in ll. sumatur d. l. 28. h. t. & l. 9. l. 22. l. 35. §. 5. C. eod.

III.

Conficiebatur autem donatio, olim non aliter,
quam traditione aut stipulatione (a): hodie fit quo-
libet nudo pacto (b): tam inter præsentis, quam ab-
sentes (c) tam inter amicos, & benemerentes, quam
ignotos & extraneos: honestos & inhonestos in rem
consentientes, eamq; acceptantes Fit quoq; ab om-
nibus liberam rerum suarum tam alienandi, quam
contrahendi potestatem habentibus, & consentienti-
bus: natura (d) vel lege (e) non prohibitis. Nec
refert, scriptis aut sine scriptis, verbis quibuscunq;
aptis, aut literis, pure, live extempore, live ad tempus,
live sub conditione (f) facta sit: modo ne 500, excedat
1. de solidos, aliàs actis insinuanda est. (g) l. 3. §.
O. h. & A. l. 35. §. 5. C. h. t. l. 6. l. 12. l. 17. l. 19. 20.
ff. t.

(b) l. pen. §. fin. h. t.

(c) Donatio inter absentes fit vel per epistolam, vel nuncium,
vel aliam personam ad hoc destinatam per l. 3. 4. h. t. Quare
rectè respondet Paulus per l. 10. eod. absenti, sive mittas, qui
ferat: sive, quod ipse habeat, sibi habere eum iubeas: donari rectè
possit Clarz d. lo. 9. 12. l. 6. C. h. t. Cuias. 12. obs. 28.
l. 8.

l. 8. §. 1. de bon. libert. l. 77. de R. V. l. 37. §. 6. de acq. rer. dona.
l. 13. ff. h. t. l. 6. l. 29. C. eod. Hart. Pist. l. q. 13. Duar. h. lo. c. 2

(d) Prohibentur natura, qui delecti & wogepes desti
tuuntur, veluti infantes muti, & surdi nati, non casu aliquo facti
per l. 43. de procurat. Item senes deliri, qui secundum Varronem bis pu-
eri sunt: nec non furiosi, & mente capti, quibus cum animus de-
esse dicat Paul. in l. 2. de procur. ita ut ratum habere non pos-
sint, recte absentis & dormientis loco habentur: l. 1. §. 2. l. 32.
§. 2. de acq. poss. l. 33. §. 2. ff. h. t. l. 10. C. qui test. fac. poss.
l. 10. §. 1. de curat. fur. l. 23. §. 1. h. t. l. 6. de V. O. l. 5. de
R. I. Diuersum statuitur in cecis, ut notat Riminald. l. un. d. lo.
Moz. de donat. c. 3. De minore pubere dubitatur ex eo, quod is
alios contractus etiam sine tutoris auctoritate inire potest? verius
est tamen, rem, praesertim immobilem donare prohiberi per l. 7. h. l.
28. §. 2. de pactis l. 1. §. 1. quae res pignorat. l. 3. §. 8. de. donat. in-
ter vir. & vxor. l. 3. vers. cum autem C. si maior. facti alienat:
facti sine decr. & t. t. ff. de reb. eorum, qui sub tut. Si tamen iu-
sta ratione & causa motus donet, magis probatur d. l. 7. §. 1. &
2. h. t. quod & obtinet, si iuramentum minoris spontaneum inter-
uenerit; per c. cum contingat, de iure iur. Auth. sacramenta pube-
rum, C. si uers. vendit. ubi Alciat. & Sichard.

(e) Lege prohibentur tutor, curator, administrator civitatis,
procurator, nisi hoc ei mandatum sit, idque ex regula: Quod quis
per alium facit &c. Item prodigus, qui mente carere videtur: us-
xor res dotales etiam si consentiat maritus, propter L. Iul. servi,
nisi infinitam peculij administrationem habuerint: filiusfam. excep-
tis castrensibus. Inter coniuges simplex donatio ipso iure non va-
let, ne mutuo amore se spolient, & concordia maritalis precio
conciliari videatur: casibus quibusdam exceptis: Item inter patrem
& filium in potestate existentem. Nec potest donare res Ecclesi-
e Episcopus, Praelatus, Monachus & alij: Princeps bona regni.
Vasallus feudum. De accusatis rei capitalis, maiestatis: hereseos
vide Gail. lib. 1. c. 19. De reliquis omnibus alibi videbimus.

(f) l. 2. l. 3. & t. t. C. de donat. quae sub mod. vel cond.

(g) Solidus non dicitur, quod ex solido auro sit factus, ut ple-
riq.

ria contendunt: sed quod illi nihil plane nec valore nec pondere de-
sit. Ins Can solidum pro Vngarico capit, per c. fin. de ver. permut.

(h) Insinuatio nihil est aliud, quam ad monumenta vel a Pu-
blica relatio. s. eman. eine haubtsomma in das gerichtsbuch pfl.
Pget einverleiben. Inde quaestio est, an donatio 500 solidos exce-
dens sine insinuatione celebrata, insolidum, an verò in partem ro-
sidiuam; & superfluum annuletur? Nos postremum probamus
Per l. 3. vers. si quid l. 36. §. 3. C. h. t. l. 12. §. 1. in fin. ff. eod.
Clar. d. lo. q. 1 §. Non enim utile debet vitari per inutile N. 12.
c. 1. §. 2. & c. 37. ubi Pecc. Lynus & alij de R. I. in §.
Exceptis casibus quibusdam specialibus, videlicet donationibus tam
Imperialibus tam us. qua in causas pussimas procedunt de quib in
d. l. 14 & d. l. 36. l. 19. C. de s. S. Eccles. l. ult. C. de quadri. pra-
ser. N. 52. c. 2. Clar. q. 17. Gail. 2 obs. 39. Myns. 4. obs. 75.

IIII.

Altera species donationis impropriae non merae libe-
ralitatis gratia, sed sub modo & conditione facta, aut mor-
tis, aut non mortis causa conficitur: Illa dicitur, cum quis
propter mortis, aut periculi instantis vel futuri suspici-
onem, ita donat, ut magis se velit rem donatam habere,
quam eum, cui donat, magisque eum cui donat, quam hæ-
redem suum: Ex quo manifestum habemus hanc donatio-
nem per omnia legatis connumerari. Hæc dicitur ob causam
nuptiarum, vel extra hanc ob aliam rem in alterum, colla-
ta, de qua inf. §. 1. hic & l. 1. l. 35. §. 2. l. 42. & t. t. ff. & C. de
mort. cau. donat. & t. t. C. de donat. qua sub modo. N. 87. Paul.
2. sent. 22. §. 1. Locum autem ut inveniatur hæc donatio, facta &
expressa sit mortis mentio requiritur. Nam qui absolute donat,
non mortis causa donasse dicitur §. 1. hic l. 23. & d. l. 42. §.
ult. de mort. cau. donat. Modos eius sive species Iulian. recenset
tres. 1. cum quis nullo presentis periculi metu conterritus, sed
sola mortalitatis cogitatione donat. l. 2. l. 31 §. 2. cir. fin. l. 35.
§. 4. ff. de mort. cau. donat. l. 1. §. 1. de donat. inter vir. & uxor.
Verinae, cum quis imminente periculo mortis propinquo vel ab ho-
ste, vel à prædonibus vel ab hominis potentis crudelitate, aut odio:
aut navigationis incunda, aut per insidiosa loca isurno; aut a-

præcise tradenda venit (a): nec temere revocatur, nisi vel ob enormem ingratitude[m] & atrocitatem donatarij: (b) vel ob supervenientiam liberorum: vel, ob inofficiosam donatorem, à parentibus in præjudicium liberorum factam (c)

(a) veluti si donatarius atroces in donatorem iniurias effuderit: si impias & violatas manus ei iniecerit: si grandem iacturam honorum attulerit, si vita eius insidiatus fuerit: si alere eum recusaverit: si conventiones donationi oppositas non impleverit, in totum revocatur donatio §. 2. vers. ad extraneum & sciendum h. t. l. 2. 3. 4. 5. 6. & ult. C. de revoc. donat. l. 17. & 35. C. de inoff. test. ubi recitatur h. t. Effet enim valde iniquum, licere donatoris liberalitatem contemneri & irridere, eumq[ue] simul rerum suarum damno & iniuria afficere per d. l. ult. C. de revoc. donat. quia ingratitude[m], debitum naturæ collit. t. t. Instit. de exhered. liber. ubi Vigl. Zuichem. in fin. Clar. d. lo. bec l. de spe

21. His tamen casibus donationem solus donator: non ipsius heres arguere potest, nisi donator expressa voluntate aliud sanciverit.

(b) l. si unquam §. C. de revoc. donat. Nam si unquam libertus patronus filios non habens bona omnia vel partem aliquam facultatum donatione fuerit largitus: & postea suscepit liberos, humanissima & generali constitutione effectum est, ut tota donatio, atq[ue] si initio non substitisset, rescindatur. d. l. 5. Ratio est, quia donator hæc ratione, ac mente donare: nec aliter donatarius accipere intelligitur, quam si liberi postea non nascantur per l. 10. 2. de condit & demonst. l. 6. C. de instit. & substit. l. 30. C. de fidei com. l. 148. de V. S. Cuius, 20. obs. §. Myns. 5. obs. 63. & 64. Duar. d. lo. c. 7. Clar. d. lo. q. 21. & 22. Gail. 2. obs. 102. n. 10. Gomez. 2. respl. 4. Don. 14. com. 32.

(c) si videlicet parens contra naturam officium uni ex liberis, vel extraneo, ultra dotrantem: vel ut in N. 92. ultra bessem aut semissem h. e. legitimam, donaverit, vel totum assen in unum contulerit, ita ut reliqui hæredes integram legitimam consequi non possint: datur intra quinquennium rescissio in portionem legitimam per querelam inofficiosa donationis l. 1. & passim t. t. C. de inoff. donat. Et quemadmodum liberis: sic quoq[ue] datur hæc querela parentibus, fratribusq[ue] legitima defraudatis per N. 92. vide Sichard. Wesenb. & Dd. comm. ad d. t. C. Cuius. 5. obs. 14. Gail. 2. 116. Covar. 1. resol. 19. Ant. Fab: d. coniect. 15.

B

VI. Non

Hic d. l. 2. de extraneis & extraneis fuisse, ovis patroni mentionem facit, sed hoc d. d. p. l. 109. de legat. nec illud. Vbi specialis est ratio, ibi non quod speciale, et ubi ibi extenso d. admittitur. l. 9. v. f. de h. t. §. 6. §. de J. N. l. de donat. i. ratione in totum collata ab titulum curam

Non mortis causa donatio, vel nuptiarum, vel meritorum contemplatione peragitur. Illa, olim appellata fuit donatio ante nuptias: quod tantum ante nuptias, non post fiebat, & augeri poterat: quæ & sponsalitia largitas dicitur (a). Iustiniana tamen lege hæc donatio nomen mutavit, & propter nuptias (b) appellata est: quod constante matrimonio tum fieri, tum augeri cepit. græcè ἀντιδότης, sive ἀντινομία, quasi contraria dos (c). Hæc dicitur remuneratoria (d) §. 3. hic t. t. C. de donat. ante nupt. l. 4. C. de secund. nupt. l. 3. de donat. inter. vir. & vxor. N. 97. 119. Cuius 3. obs. 4.

(a) Sponsalitia largitas est actus, quo sponsus sponsæ, & contra sponsa sponso munera quædam donat, futuri matrimonij contemplatione semper tacitam habens conditionem, si nuptiæ sequantur per l. 10. §. 5. de donat. ante nupt.

(b) Et hæc à marito vicissim in gratiam dotis tribuitur. Non enim hæc simplex donatio est, qualis ea, quæ inter virum & vxorem prohibetur; sed fit propter dotem, & ipsarum nuptiarum affectionem 1. ut uxori de recuperanda dote, vel etiam lucro nuptiali in casum mortis, vel disidij, sive divortij sit prospectum. 2. ut maritus illa bona alienare, vel pignori dare prohibeatur. 3. ut mulieri in hac donatione adversus omnes successores actio in rem competat per l. 13. C. de donat. ante nupt. & Auth. permissa est. eod. l. 15. N. 6 l. c. 1. & N. 91. prin. & c. 1. N. 97. c. 3. l. 9. & Auth. seq. C. de pact. convent. Gail. 2. obs. 78. cum seqq. Hinc queritur. an Duarium Vitalicium, sive Dotalicium, & donatio propter nuptias paribus passibus ambulent? Licet Dd. intertum confundant Schneid. de hered. quæ ab intest. n. 43. Beust. de dotib. c. 10. Hart. Pist. 1. q. 45. Alius tamen si cogitaverimus, aliud dicemus: quod videlicet illud tantum sit ususfructus quidam certæ alienius portionis, vel bonorum, vel fructuum, uxori à marito ad vitam sustentationem post eius mortem constitutus: Inde nostratibus convenienter satis dicitur; Ein Leibgeding / Widumb / Leibucht / vide Beust. d. lo. Hot. in lex. feud. verb. Dotalicium. Hæc verò est proprietas in re. compensationem & securitatem dotis constituta. Et dicitur Infall. h. e. Ir soll solche Gaben gegen das eingebrachte Ehegeldt bleiben Spiegel. in lex. verb. donatio propter nuptias. Auth. dos data C. de donat. ante nupt. Cuius d. lo. Clar. d. lo. q. 11. (c)

(c) Opponitur dos donationi propter nuptias: & constituitur vel a parente, vel extraneo, ut maritus, ad sustinenda matrimonij onera eam, constanter matrimonio, pro se habeat per l. 1. l. 3. l. 7. l. 9. §. 3. l. 10. §. 7. l. 32. de iur. dot. l. ult. §. ult. C. eod. l. un. §. 9 C. de rei uxor. action. Est enim causa dotis perpetua, & cum voto eius, qui dat, ita contrahitur, ut semper apud maritum sit: Germanis dicitur Ein heimstewer/ Mitgab/ Drauschhaft quasi mulieris thesaurus, ad vitæ necessitatem conservandus l. un. §. C. de rei uxor. action. l. 4. de collat. Et est duplex, à patre profecta dos, dicitur profecticia, ab extraneo, adventicia. Inde utraq; unâ cum filia, mortuo marito, patri repetenti restituenda est: uxore verò defuncta tantum profecticia restituitur, adventicia apud maritum manente; nisi aliter sit conventum per l. 2. §. 1. & 4. l. 3. l. 22. & t. t. ff. solut. matrim. l. 2. l. 7. C. eod. l. 3. §. 5. de minor. l. 14. ad L. Falcid. l. 5. de bon. damnat. l. 17. de fund. total. l. 16. de relig. & sumt. fun. l. mulier. de cond. Instit. l. 23. de evictio. l. 1. C. si adv. dotem. d. N. 97. c. 6. Hot. 9. obs. 2. Vaud. 2. q. 31. & Ant. Mercat. 3. notat. 17. cont. Rob. animad. eod. Cuius. 9. obs. 4.

(d) Hac ob compensationem meritorum in alium confertur, & tam inter liberos & parentes, quàm coniuges locum habet. l. 27. l. 34. §. 1. de donat. Paul. 5. sent. 11. §. 6. ubi. Cuius. Cic. pro Cluentio. Gail. 2. obs. 38. & 40. Et est irrevocabilis hæc donatio, nec prætextu ingratitude, metuve rescinditur: nec etiam insinuatione, utcumq; in infinitum donatum sit, indiget: modo merita nominatim expressa sunt: qualia sunt eius, qui à latrunculis vel hostibus eripuit donatorem, ut aliquid pro eo ab ipso accipiat: Non enim merces eximij laboris appellanda est, quod contemplatione salutis certo modo æstimari non placuit d. 34. §. 1. l. 19. §. 1. d. l. 25. de donat. Cuius, 17. obs. 33. Myns. 4. obs. 75. Geil. d. lo.

VII.

Tertius modus civilis acquisitionis, qui licet censetur, est ius accrescendi, quod olim in communi servo manumisso contingebat. Dicitur autem accrescere apud lictos, cum portio unius accrescit portioni alterius. Quæ autem materia, cum proprie huc non pertineat:

bej. nore in litera b. latentes. Maritum rei dotalis quidem dominus est, sed solumentum sub
hoc verum solum ipsi marito fore denegatur. obijcio potius ff. de legat. ex qd. probari potest, et pro
a varijs ipse verum, o juris subtilitate inquam habe solum. Et primo quidem veris opposo prin

sed aibi dicendi locus si lubentes super sedemus. Saltē hoc
monendū videtur ad similitudinem donationis hoc ius in-
ter civiles acquisitiones collocatum, quo facilius intelli-
tur & ipsam donationem civilibus querendi modis recte
connumerari Paul. 4. sent. 12. Vulp. tit. 1. §. 18. l. 51. inf. de ma-

num. test. Cont. 1. diff. 12.
§. 3. de iure dotium. l. 1. §. 1. ad munus. l. 1. ubi res in dotem dote mariti fieri, et in
ne. l. 75. de iure dotium. ubi dos apud maritum, seu dominum de d. l. 17. §. 1. de fundo

Quamvis regulariter nulli suarum rerum alie-
natio interdicitur; propter reg: qua quisq; in rebus suis
moderator & arbiter: Et vice versa (a): proponuntur ta-
men hoc loco duo contrarij casus: unus, quo quidam
rerum quidem domini existunt, alienare tamen eas pro-
hibeantur, veluti maritus predium dotale (b): pupillus
sine tutoris: minor sine curatoris (d), autoritate. Alter,
quo quidam domini non existant, alienare tamen non
prohibeantur, ut creditor pignus ex pacto (e) prin. hic l.
21. C. mandati. l. 46. de acq. rer. dom.

(b) Est enim dos proprium matrimonium mulieris per l. 3. §. 5.
de minor. Bart. ad rub. ff. solut. matrim. Et maritus rei dotalis dominus
est, tantum iuris subtilitate, quoad emolumentum & usumfructum, pro-
pter onera matrimonij per l. 7. §. 3. l. 10. §. 3. l. 75. l. 76. ff.
de iur. & 30. C. eod. l. 21. §. 1. de donat. inter vir. & vxor. l.
9. C. de R. V. l. 5. C. de collation. Coras. s. mis. 14. dot. l. 20.
Vaud. 2. q. 3. Cuius. s. obs. 4. Pinel. l. 1. p. 3. n. 12. C. de bon. ma-
ser. Hinc fit, ut maritus, ne quidem consentiente & iurante uxore
rem dotalem de iure civili oppignorare vel alienare possit l. ult. ff. de iur. iurando

pa. dot. l. 1. C. de fund. dot. l. 5. C. de ll. Ratio est, ne sexus mu-
liebris fragilitas in perniciem substantiae earum convertatur, cum ple-
rumq; etiam ipsa femina adversus commoda propria laborare soleant,
l. 4. C. de sponsal. l. un. §. 15. C. de rei uxor. ad. l. 4. ff. de fund. dot.
l. 16. de milit. test. l. 77. §. 5. de legat. 2. l. 42. de usucap. Paul. 2. sent.
21. §. 2. Deinde quia Reipub. interest, mulieribus dotes conferrari l.
12. C. qui potior. in pign. Diversum est iure Can. per c. contingat, de

dotium l. 1. de manum. l. 1. ad l. 1. q. 1. ff. rerum amot. iuncto. §. furtum 7. de fer-
de ca. prohiben b. n. l. ne maritus uxori marito donet dote. Cum nulli res propria
emel meum e, amplius meum fieri nest. §. licet ita 7. de r. d. de r. d. de r. d.

Tit. 8.
Quibus
alienare
licet vel
non:

de iure dot. ff. in
ca. dote facta
transfere. l. 1.
de rerum do.
ff. de peccat. Sic
dicatio denegatur, et
l. 3. §. pen. d. ult.
l. 27. §. 4. ff. de
cur. v. datur v. dno
de rei vind. Jan
n. datur, l. ecce an
rei vind. §. h. dote
ff. de rei uxor. ad.
l. 1. q. 1. ff. de
g. a. d. dno. l. 1. q. 1.
mar. At maritus
dotium l. 1. de manum. l. 1.

de dote alienare, qd
apparet

c. 20. §. 4
Auth. facti
p. 1. C. 1.
v. q. 1. de r. d.

iureiur. ubi Cc. comm. Iac. Toming. decis. 31. n. 48. (c) § 2.
l. 11. de acq. rer. dom. l. 9. §. 1. cum seqq. & l. 19. de amb. t. ut. l. 14. de
solut. l. 17. §. 1. de iureiur. qui meliorem quidem conditionem facere,
deteriorem non possunt l. 43. de O. & A. l. 28. in fin. ff. de pactis.
l. 2. §. C. de admin. tut.

(d) §. 2. hic l. 14. §. ult. de solut. l. 29. de condit. indeb. l.
189 de R. I. l. 3. C. de in integ. restit. minor. non obstat. l. 102. de V.
O. Licet enim obligari dicatur minor, tamen obligationem distrabere
b. e. ius & rem suam alienare non potest l. 7. §. 2. in fin. de minor.

(e) Ex pacto videlicet licito & honesto; mora & solutione
interveniente §. 1. hic d. l. 46. de acq. rer. dom. l. 13. C. de eviction.
l. 63. de usufr. l. 74. de cont. emt. l. 4. l. 9. C. de pignorat. action.
Quid verò si pactum nullum sit appositum? Licentia dabitur
feneratori ex denunciatione, vel ex sententia iudiciali, post biennium,
ex quo attestatio missa, vel sententia prolata est, numerandum, eam
vendere; si secus, furti criminis creditor sit reus. Paul. 2. sent. 5. & 13.
§. 5. l. 2. §. 1. C. de iur. dom. impet. l. 12. & 13. de distract. pignor.
l. 73. de furtis. l. 8. C. eod. Cuius. §. obs. 31.

X.

Quomodo rerum singularum dominia per nosmet-
ipsums acquirantur, hæcenus tantisper admonuisse suffi-
cit: nunc quomodo per eos, quos in potestate habe-
mus: veluti liberos utriusque sexus & servos nostros: (a)
item per liberos homines qualis est procurator, Institor
Tutor, curator: (b) item servos alienos, quos bona fide
possidemus (c) dispiciendum. t. hic l. 1. prin. cum §§.
seqq. l. 33. §. fin. l. 43. & l. 53. de acq. rer. dom. l. 1. de his qui sunt
sui vel alien. jur. l. 79. de acq. hered.

a) Quicquid igitur liberi nostri ex bonis profecticijs b. e. que a
patre proficiscuntur acquirunt, totum nobis acquirunt, §. 1. hic l. 5.
de iure dot. d. l. 10. l. 6. C. de bon. que liber: Olim indistincte, omnia
patri acquirebant: 1. propter patriam potestatem, 2. quia peculium
erat uniusmodi per l. 11. de lib. & posth. prin. inf. quib. non est per-
miss. fac. test. Hodie tamen quicquid non ex re patris, sed alia causa
ad filium venit, veluti bona matris: aut ratione matrimonij, aut ex
testa.

Consente mat
maritij p
soluto matris
7a esse man
ff. de furtis
d. furtis
matrimonij.

testamento propinquorum: legato, aut donatione: proprietas illi usufructus patri acquiritur. & peculium adventitium dicitur, l. t. C. de bon. mater. & l. t. C. de bonis quæ liber. Vp. t. 20. Est & adhuc subdivisio peculij in l. ult. C. de inoff. test. videlicet castrensis; & quasi castrensis: in quibus etiam filiusfam; vice patrisfam fungitur ad modum peculij advenicij l. t. de castr. pecul. Paul. 3. sent. 4. De jure Sax. filiusfam eo usq; patri acquirit, donec ab eo se separat. const. Elect. 10. p. 2. Author. different. 19. l. 1.

b) In servorum peculio longè alia ratio est, quia id non distinguitur, sed semper uniusmodi est: Quicquid igitur servi ex quacumq; causa acquirunt: totum proprietate & fructu, etiam ignorantibus, & invitis dominis acquirunt: Excepta hereditate, quam non nisi volentibus & scientibus illis acquirunt, §. 3. hic d. l. 10. §. 1. l. 32. l. 39. l. 50. de acq. rer. dom. l. 62. §. 3. de V. O.

c) Hi dumtaxat duabus ex causis acquirunt nobis, videlicet è re nostra, & operis. laboribus atq; officijs suis diuturnis §. 4. 5. hic: si quid vero extra eas persecuti sunt, id ad dominum proprietatis pertinet, quod etiam locum habet in ijs servis, in quibus tantum usufructum habemus d. l. 10. §. 3. 4. 5. l. 19. l. 21. l. 23. l. 37. §. 1. l. 39. l. 43. l. 47. de acq. rer. dom. Paul. 5. sent. 7. §. 3.

COROLLARIA.

I.

Ardua & anceps quæstio: An pater beneficio legis, si unquam C. de revoc. donat. renunciare possit? Videmus Cuiac: 20. obs. 5. Myns. 5. obs. 63. & 64. Gail. 2. obs. 102. Don. ad l. si unquam §. C. de revoc. don. & lib. 14. com. 27.

II.

An scriptura regulariter ad Essentiam donationis requiratur: queritur? Negamus, l. 29. & 31. C. de donat. l. 12. C. de fide instrum. Diss. Gothof: ad d. l. 29. Bocer: de donat. c. 3. n. 24. arg. l. 25. C. de donat.

III. An

III.

An vestes & ornamenta muliebria à marito uxori tradita : defuncto marito, in dubio donata intelligantur ?

Nos cum Gail. 2. obs. 91. inter quotidiana & pretiosa distinguimus, Bart. ad l. in his rebus. §. servus ff. solut. matrim. Menoch. cas 218. Moller. in semest. lib. 2. c. 42.

IIII.

Deniq; maritum esse dominum dotis: uxorem dominam rerum dotialium: cum Vult. 1 discep. schol. 19. affirmare non veremur. *vide Cor. 5. mis. 14. & Conan. 8. com. 9. Duar. c. 1 de jure dot. Vaud. 2. q. 3. Rob. lib. 1. anim. c. 9. Cuiac. . notat ibid & vicissim Rob. in notis. d. l.*

F I N I S

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Second block of faint, illegible text in the upper middle section.

Third block of faint, illegible text in the middle section.

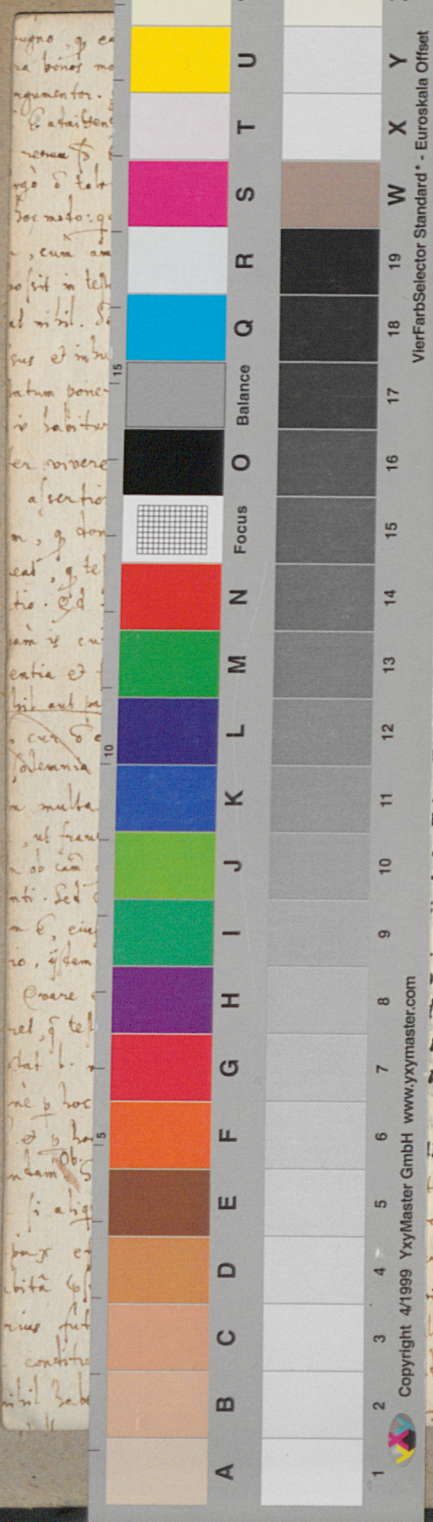

s, ita donat, vt statim fiat accipientis d. l. 2. ^{in quantum facere fit, l. 1. mider}
 donat. Paul. 2 sent. 23. §. 1. Tertio, si quis pe- ^{non ut statim rem faciat accipientis, sed tunc}
 non ut statim rem faciat accipientis, sed tunc ^{erit insecuta d. l. 2. d. i. 34. §. 4. Faci-}
 erit insecuta d. l. 2. d. i. 34. §. 4. Faci- ^{torum, ut omnibus mortis causa capere li-}
 torum, ut omnibus mortis causa capere li- ^{cipere possunt l. 9. ubi Gothof. l. 35. 37. de}
 cipere possunt l. 9. ubi Gothof. l. 35. 37. de ^{t. C. eod. & res quidem omnes tam corpora-}
 t. C. eod. & res quidem omnes tam corpora- ^{s, tam mobiles, quam immobiles. in patri-}
 s, tam mobiles, quam immobiles. in patri- ^{tes. Item boni omnia tam futura, quam pra-}
 tes. Item boni omnia tam futura, quam pra- ^{icet de inefficis donationibus non reclama-}
 icet de inefficis donationibus non reclama- ^{m. l. 21. Co. mandati: quod quilibet rei sua-}
 m. l. 21. Co. mandati: quod quilibet rei sua- ^{r. l. 9. §. 1. h. t. l. 5. l. 8. C. de revoc. do-}
 r. l. 9. §. 1. h. t. l. 5. l. 8. C. de revoc. do- ^{ad. cred. l. 20. §. 2. de acq. rer. dom. Cora-}
 ad. cred. l. 20. §. 2. de acq. rer. dom. Cora- ^{dist. par. 1. q. 26. Vaud. 1. q. 31. Gail. 2. obs.}
 dist. par. 1. q. 26. Vaud. 1. q. 31. Gail. 2. obs. ^{oleriq. in l. 19. & l. 30. C. de pactis. l. 6. 1.}
 oleriq. in l. 19. & l. 30. C. de pactis. l. 6. 1. ^{1. 2. & 19. Cuius. 16. obs. 39. De filiofam.}
 1. 2. & 19. Cuius. 16. obs. 39. De filiofam. ^{re recte donet videndum? Qui etiamsi testa-}
 re recte donet videndum? Qui etiamsi testa- ^{idem voluntate patris possit, recte tamen}
 idem voluntate patris possit, recte tamen ^{patre permittente, respondet Martian. in l.}
 patre permittente, respondet Martian. in l. ^{6. §. donat. l. 6. qui test. fac. poss. h. ult. C.}
 6. §. donat. l. 6. qui test. fac. poss. h. ult. C. ^{excutiendum est. an uxor bona utensilia, die-}
 excutiendum est. an uxor bona utensilia, die- ^{in praedictum proxima agnata mor-}
 in praedictum proxima agnata mor- ^{uenare possit? Neutiquam admittimus pra-}
 uenare possit? Neutiquam admittimus pra- ^{proximioris cognatae donaverit: contrari-}
 proximioris cognatae donaverit: contrari- ^{line obtinuit, ut inter vivos donare pos-}
 line obtinuit, ut inter vivos donare pos- ^{adhibito curatore (Einen Kriegsschen Vor-}
 adhibito curatore (Einen Kriegsschen Vor- ^{te observatis, procedat, per constit. Ele-}
 te observatis, procedat, per constit. Ele- ^{d. h. t. n. 18. Schur. de success. ab intesto.}
 d. h. t. n. 18. Schur. de success. ab intesto. ^{l. 1. n. 24. fol. 106: Si verò vxor in iudicio}
 l. 1. n. 24. fol. 106: Si verò vxor in iudicio ^{donaverit, num etiam utensilia inclusa in-}
 donaverit, num etiam utensilia inclusa in- ^{mittimus propter, glos. iur. Sax. Wetcho-}
 mittimus propter, glos. iur. Sax. Wetcho- ^{tua uxore utensilia non ad virum, sed pro-}
 tua uxore utensilia non ad virum, sed pro- ^{ment.) Potest qd hereditatem edine q plus}
 ment.) Potest qd hereditatem edine q plus ^{profusum ex ea scribere, si eorum interium}
 profusum ex ea scribere, si eorum interium ^{ing ad modum legitime perfecta, res}
 ing ad modum legitime perfecta, res ^{et erit tam mentis}
 et erit tam mentis ^{praeclara, q eius hereditas}
 praeclara, q eius hereditas ^{habeat, q a heri donavit}
 habeat, q a heri donavit ^{na p sentia et futura. De}
 na p sentia et futura. De ^{nil fieri adferre regulariter possit}
 nil fieri adferre regulariter possit ^{certe. de proinde q facile a}
 certe. de proinde q facile a ^{nam tam profusum hereditatem}
 nam tam profusum hereditatem ^{ita impeditur testamenti factio}
 ita impeditur testamenti factio ^{Obie. Quod ad bona futura}
 Obie. Quod ad bona futura

gate fessus, commotus, ita donat, vt statim fiat accipientis d. l. 2. ^{in quantum facere fit, l. 1. inder}
3. 4. 5. de mort. ca. 1. donat. Paul. 2. sent. 23. §. 1. Tertio, si quis pe- ^{de re iud. §. 1. ad}
riculo motus sic dat, non ut statim rem faciat accipientis, sed tunc ^{prinet ad eam p}
demum, cum mors fuerit insecuta d. l. 2. d. l. 34. §. 4. Facit ^{donata a h}
autem similitudo legatorum, ut omnibus mortis causa capere li- ^{ut o r}
ceat, qui & legata accipere possunt l. 9. ubi Gothof. l. 35. 37. de ^{sed ratio de beatus cu}
mor. cau. donat. l. ult. C. eod. & res quidem omnes tam corpora- ^{donator facere fit,}
les, quam incorporales, tam mobiles, quam immobiles, in patri- ^{ageat, & i ea intere}
monio donantis existentes: Item bona omnia tam futura, quam pra- ^{loua havel in spe}
esentia, quatenus videlicet de inefficacis donationibus non reclama- ^{monatur ore bona}
uerit ratio; per regulam, l. 21. C. mandati: quod quilibet rei sua ^{de & futura, rep}
moderator & arbiter. l. 9. §. 1. h. t. l. 5. l. 8. C. de revoc. do- ^{nam implicaret. De}
nat. l. 17. quae in fraud. cred. l. 20. §. 2. de acq. rer. dom. Coras: ^{ssa simul coherere}
6. misc. 17. Hart. Pist. par. 1. q. 26. Vaud. l. 9. 31. Gail. 2. obs. ^{ut donator oia bona}
11. n. 10. Diss. Dd. pleriq. in l. 19. §. 1. 30. C. de pactis. l. 61. ^{de & futura, nihil}
de V. O. Clar. d. lo. q. 1. 2. & 19. Cuius. 16. obs. 39. De filiofam. ^{referendum a lium tunc}
an & is mortis causa recte donet videndum? Qui etiamsi testa- ^{ret, & ut ipse sibi el}
mentum facere ne quidem voluntate patris possit, recte tamen ^{re vel sup a h}
mortis causa donare, patre permittente, respondet Martian. in l. ^{ten. obs. Sed ser}

